

De Fordele, som jeg saaledes hidtil har omtalt, kunde jo imidlertid have været opnaaede ogsaa derved, at man havde een Leir paa eet Sted, til hvilken Tropperne aarligt samlede, men derved vilde man tabe adskillige andre Fordele. Samles Tropperne hvert Aar i samme Leir, vil kun den ene Generalcommando faae Øvelse i alle de Forretninger, der gaae forud for Samlingen af større Troppemasser, og som det er meget vigtigt, at de blive vel øvede i. Ligeledes vil kun een Generalcommando faae Øvelse i at lede saadanne større Troppemassers Øvelser. Det gjælder ikke blot med Hensyn til de Befalende ved Generalcommandoen, men ogsaa af Generalcommandoernes Intendanturer vil kun den ene faae Øvelse i at forpleie Tropperne. Overhovedet vilde Afvejlingen mellem de to Generalcommandoer være meget gunstig, hvad Øvelse angaaer. For Troppernes Vedkommende er det endvidere en meget vigtig Øvelse, der faaes ved, at de passere fra den ene Landsdeel til den anden, nemlig Øvelsen i Ind- og Udfibning, hvilken for vor Hær jo maa være af sær Betydning, men hvori, hvis Leiren altid holdes paa samme Sted, kun Tropper fra en vis Landsdeel vilde faae Leilighed til at deeltage. Haves der en Leir paa hver Side af Beltet, som benyttes vegelevis, vilde derimod alle Afdelingerne faae denne Øvelse. Dertil kommer, at det er en gammel Erfaring fra tidligere Tid, hvor man havde Troppesamlingerne nærved Kjøbenhavn, at det, naar man har det samme Manoeverterrain bestandig, i Virkeligheden bliver umuligt at staffe Øvelserne den Afvejling, som de burde have. Derved, at Befalingsmændene hvergang foretage Øvelserne paa det samme Terrain, bliver det efterhaanden ganske stereotype Øvelser, som man er nødt til at gjentage, og ved hvilke næsten hver Befalingsmand veed forud, hvad han har at gjøre, naar han faaer en Commando overdragen. Det er visnok, at denne Mangel ikke ganske afhjælpes ved 2 Leire, og først vil kunne afhjælpes ved at holde Leiren snart eet snart et andet Sted, men imidlertid er det, da de samme Troppesamlinger kun komme i Leir hvert andet Aar, og i hver af de to Leire kun hvert 4de Aar, aabenbart, at der vindes Betydeligt ved at have 2 forskellige

Leire. Til disse Fordele kommer nu efter Fleertallets Mening en vigtig Fordeel i politisk Henseende. Ved Vedtagelsen af Hærloven blev det jo betragtet som et væsentligt Gode, at Regjeringen fik Leilighed til hver Sommer paa en ikke ganske bestemt Tid at samle et Troppecorps paa 10,000 Mand, uden at Noget deraf kunde slutte Nogetsomhelst om, at man skulde have alvorligere Forhold for Die; idet det er foreskrevet i Loven, er det en Selvfølge, at man samler dette Corps. Har man kun en Leir paa den ene Side af Beltet, vil man være nødt til at samle Tropperne paa samme Sted, altsaa nødt til i høi Grad at blotte en af Landsdelene for Tropper. Har man derimod Leire paa hver Side af Beltet, staaer det til Regjeringen hvert Aar at samle Tropperne i den Landsdeel, hvor det af politiske Hensyn maa ansees for rigtigst. Det vil naturligvis i de fleste Tilfælde være aldeles ligegyldigt, paa hvilken Side Samlingen stæer, men under alvorligere Forhold mener Udvalgets Fleertal, at det er af stor Betydning, at Regjeringen er istand til at samle Tropperne paa den Side, hvor det efter de politiske Forhold maa ansees for rigtigst, ligesom man ogsaa ved at have en Leir paa hver Side af Beltet under Forhold, hvor det maa ansees for raadeligt ikke at blotte nogen af Landsdelene for Tropper, kan benytte begge Leire, hver for en mindre Deel af Hæren. Smidtertid er det aabenlyst, at man ikke vil kunne benytte Leirene ligesom vegelevis, saa at den ene Leir benyttes det ene, den anden det andet Aar; thi da hver Afdeling skal have Leirøvelser hvert andet Aar, vilde dette Arrangement i saa Tilfælde medføre, at den ene Bataillon bestandig vilde komme til den ene Leir og den anden Bataillon til den anden Leir.

Rettelse i Indenrigsministerens Foredrag:

Sp. 4363 Lin. 3—8 f. o.: „Det forekommer mig nemlig . . . Bengevardi“ læs:
 „Det forekommer mig nemlig, at, naar ingen Anden er Forbruger af en Vare end det Offentlige, og dette har Ret til at tage den uden Betaling, saa kan det med fuld Føie siges, at denne Vare ikke har Bengevardi“.